

HymenoBiblio 2020

Jan Smit & Erik van der Spek

Een globaal overzicht van literatuur over hymenoptera, met name aculeaten, met uitzondering van de mieren, verschenen in het afgelopen jaar (2020). De lijst bevat literatuur uit het buitenland en uit Nederland. Wanneer er een determinatietabel in de publicatie opgenomen is, staat er achter: ##. Met dank aan Theo Peeters voor het aanvullen van de lijst.

In de titels van artikelen uit de BWARS newsletters staat vaak: iso met een naam en jaartal. Dit is een verwijzing naar de literatuur waarmee de soort is gedetermineerd.

- Aguilera, G., T. Roslin, K. Miller, G. Tamburini, K. Birkhofer, B. Caballero-Lopez, S.A.-M. Lindström, E. Öckinger, M. Rundlöf, A. Rusch, H.G. Smith & R. Bommarco, 2020. Crop diversity benefits carabid and pollinator communities in landscapes with seminatural habitats. - *Journal of Applied Ecology*, DOI: 10.1111/1365-2664.13712 – 2020.
- Alferink, L., L. Marshall, R. De Jonghe & J. Biesmeijer, 2020. Distinguishing white-tailed bumblebees in the Netherlands: morphology, ecology and DNA-barcoding. – *Authorea*, DOI: 10.22541/au.159969685.50828819.
- Anonymus, 2020. Bescherming van wilde bestuivers in de EU, de initiatieven van de Commissie hebben geen vruchten afgeworpen. - Europese rekenkamer, verslag 15: 66 p.
- Antoine, C.M. & J.R.K. Forrest, 2020. Nesting habitat of ground-nesting bees: a review. - *Ecological Entomology*, DOI: 10.1111/een.12986, 1-17.
- Arp, W., 2020. De metselbij *Osmia submicans* nieuw voor Nederland (Hymenoptera: Apoidea: Megachilidae). - *Entomologische Berichten* 80(2): 45-48.
- Arp, W., 2020. Een gynandromorfe *Lasioglossum morio* - *HymenoVaria* 20: 33-34.
- Arp, W., 2020. Boekbespreking: Abeilles de Belgique. Famille Halictidae. - *HymenoVaria* 20: 45-46.
- Barbet-Massin, M., J.-M. Salles & F. Courchamp, 2020. The economic cost of control of the invasive yellow-legged Asian hornet. - *NeoBiota* 55: 11-25.
- Belgers, J.D.M., W. Klein & T.M.J. Peeters, 2020. *Vanbornia leileri*, a new species and new family for the Netherlands (Hymenoptera: Vanhorniidae). - *Entomologische Berichten* 80 (3): 84-88.
- Bihaly, A.D., A. Kovács-Hostyánszki, M. Szalai & M. Sárospataki, 2020. Nesting activity of cavity-nesting bees and wasps is lower in small-scale apple orchards compared to nearby semi-natural habitats. - *Agricultural and Forest Entomology*, DOI: 10.1111/afe.12403, 10 p.
- Blacquièrè, T., 2020. Trekken aan een dood paard. - *Bijenhouden* 14 (1): 19-21.
- Blacquièrè, T., 2020. Hoogste tijd om honingbijen te beschermen. - *Bijenhouden* 14 (1): 4-7.
- Bogusch, P., E. Bláhová & J. Horák, 2020. Pollen specialists are more endangered than non-specialised bees even though they collect pollen on flowers of non-endangered plants. - *Arthropod-Plant Interactions*: 1-13.
- Bogusch, P., P. Heneberg & A. Astapenkova, 2020. Habitat requirements of wetland bees and wasps: several reed-associated species still rely on peaty meadows and other increasingly rare wetland habitats. - *Wetlands Ecol Manage*: 1-16.
- Bosch, J. van 't, 2020. Bijen in Papendrecht: Slobbengors en snelfietspad A15. - *EIS Kenniscentrum Insecten*, EIS2020-25, 20 p.
- Bouwman, J.H., R.H.A. van Grunsven, J. Smit, J.T. Smit & R. Verhagen, 2020. Actieplan meer insecten op de hei. - *Staatsbosbeheer*: 1-112.
- Boyes, C., 2020. Two-year life cycle in *Osmia leiana*: iso Amiet et al. 2004 in Mid-Wales. - *BWARS Newsletter*, spring 2020: 38-39.
- Breugel, P. van, 2020. Mummies in de tuin. - *HymenoVaria* 21: 70-72.
- Breugel, P. van, 2020. Wit gebit. - *HymenoVaria* 21: 74-76.
- Broekhoven, S. van, 2020. Nieuwe bijensoort aangetroffen in Ede. - *Bijenhouden* 14 (1): 18.
- Calle, L., A.v. Diemen, K. Goudsmits, M. Kos, P. Kuijken, L.v. Kolfschoten, P. Megens, J. Prijs, F. Rhebergen, J. Smit, J. Schagen, J.T. Smit & E. van der Spek, 2020. Leuke Waarnemingen 2019. - *HymenoVaria* 20: 17-19.
- Cross, I., 2020. *Astata boops* prey in Dorset, a non-destructive sampling method. - *BWARS Newsletter autumn* 2020: 21-25.
- Diemen, A. van & T. Peeters, 2020. Bijengenera: hun etymologie en naamgevers. - *HymenoVaria* 20: 29.
- Dijk, A. van, 2020. De kleine dwergleemwesp *Microdynerus timidus* nieuw in Nederland (Hymenoptera: Vespidae). - *Entomologische Berichten* 80(5): 179-182.
- Dijkshoorn, D. & J. Smit, 2020. Kijk uit naar de ogentroostdikpoot *Melitta tricincta* - *HymenoVaria* 20: 56.
- Earley, J., 2020. Sheep's-bit *Jasione montana* L., 1753 as a foraging resource. - *BWARS Newsletter autumn* 2020: 26-36.
- Edwards, M., 2020. *Psenulus pallipes*: iso Richards: 1980 is two species: *Psenulus pallipes*: iso Schmid-Egger: 2016 and *Psenulus chevrièri*: iso Schmid-Egger: 2016. - *BWARS Newsletter*, spring 2020: 9-11.
- Ekroos, J., D. Kleijn, P. Batáry, M. Albrecht, A. Báldi, N. Blüthgen, E. Knop, A. Kovács-Hostyánszki & H.G.

- Smit, 2020. High land-use intensity in grasslands constrains wild bee species richness in Europe. - *Biological Conservation* 241, 8 p.
- Elbertsen, G.M., 2020. De steilrandgroefbij, maar wélke steilrand? - Van Hall Larenstein (scriptie), 62 p.
- Folschweiler, M., B. Hubert, G. Rey, Y. Barbier, J. D'Haeseleer, M. Drossart, G. Lemoine, W. Proesmans, J.-S. Rousseau-Piot, C. Vanappelghem, S. Vray & P. Rasmont, 2020. Atlas van de hommels van België en Noord-Frankrijk. - Interreg, Sapoll, 154 p.
- Gérard, M., B. Martinet, M. Dehon, P. Rasmont, P.H. Williams & D. Michez, 2020. The utility of wing morphometrics for assigning type specimens to cryptic bumblebee species. - *Systematic Entomology* (2020), DOI: 10.1111/syen.12430: 1-8. ##
- Gonzalez, V.H., A.L. Osborn, E.R. Brown, C.R. Pavlick, E. Enriques, T. Tscheulin, T. Petaquidou, J.M. Hraqnitz & J.F. Barthell, 2020. Effect of pan trap size on the diversity of sampled bees and abundance of bycatch. - *Journal of Insect Conservation* 24: 409-420. <https://doi.org/10.1007/s10841-020-00224-4>.
- Haeseleer, J. D' & P. v. Ormelingen, 2020. 'Binokenmerken' documenteren met behulp van macrofotografie - *HymenoVaria* 20: 39-42.
- Harmen, V., 2020. Toxicoloog Tennekes had al die tijd gelijk over bijensterfte. - www.ftm.nl/artikelen/.
- Heemert, K. van, 2020. Grootste insectenhotel in Guinness Book of Records? - *Bijenhouden* 14 (1): 30.
- Hennessy, G., D. Goulson & F.L.W. Ratnieks, 2020. Population assessment and foraging ecology of nest aggregations of the rare solitary bee, *Eucera longicornis* at Gatwick Airport, and implications for their management. - *Journal of Insect Conservation* doi.org/10.1007/s10841-020-00266-8.
- Hofmann, M.M. & S.S. Renner, 2020. One-year-old flower strips already support a quarter of a city's bee species. - *Journal of Hymenoptera Research* 75: 87-95.
- Hofmann, M.M., A. Fleischmann & S.S. Renner, 2020. Foraging distances in six species of solitary bees with body lengths of 6 to 15 mm, inferred from individual tagging, suggest 150 m-rule-of-thumb for flower strip distances. - *Journal of Hymenoptera Research* 77: 105-117.
- Husemann, M., A. Sterr, S. Maack & R. Abraham, 2020. The northernmost record of the Asian hornet *Vespa velutina nigrithorax* (Hymenoptera, Vespidae). - *Evolutionary Systematics* 4(1): 1-4.
- Jacobusse, E. & L. Calle, 2020. Zeldzame bijen in Zeeland in 2018 en 2019. - Stichting Landschapsbeheer Zeeland, 29 p.
- Keurs, B. ter & M. Reemer, 2020. Transatlantisch bezoek: Virginische houtbij *Xylocopa virginica* duikt op in Bunnik. - *Entomologische Berichten* 80(5): 184.
- Klein, W. & J.D.M. Belgers, 2020. De gevlekte wantsendoder *Dryudella tricolor* (Hymenoptera: Crabronidae) nieuw voor Nederland. - *Entomologische Berichten* 80(6): 226-228.
- Klein, W., 2020. De rietgalluizendoder *Pemphredon fabricii* in Nederland - *HymenoVaria* 21: 94-96. ##
- Klein, W., 2020. In memoriam Harry Pijfers. - *HymenoVaria* 21: 1-2.
- Knowles, A., 2020. Separating *Elampus foveatus* from *Elampus panzeri* - *BWARS Newsletter autumn 2020*: 37-38.
- Koel, H., E. v.d. Spek & H. Nieuwenhuijsen, 2020. Waarnemingen aan de nesten van de gewone langhoornbij *Eucera longicornis* op Texel. - *HymenoVaria* 23: 28.
- Kolfschoten, L. van & F. Rhebergen, 2020. De klokjesgroefbij *Lasioglossum costulatum* na 77 jaar weer in Nederland gevonden (Hymenoptera: Halictidae). - *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 54: 81-86.
- Kos, M., 2020. Waarom verzamelen jonge hommelmokinginnen voor hun winterslaap stuifmeel? - *HymenoVaria* 20: 36-39.
- Kuijken, P., 2020. *Nomada guttulata* in het westen - *HymenoVaria* 20: 20-21.
- Kuijken, P., 2020. *Nomada* "explosie" in het westen - *HymenoVaria* 20: 21-22.
- Kuijken, P., 2020. Op zoek naar bijen in de Zandvoortse duinen. - *HymenoVaria* 21: 79.
- Little, B.H., 2020. Some observations of the nesting behaviour of *Ancistrocerus oviventris* and its cleptoparasite *Chrysis ruddii* from Fife Scotland. - *BWARS Newsletter autumn 2020*: 8-11.
- Mody, K., D. Lerch, A.-K. Müller, N.K. Simons, N. Blüthgen & M. Harnisch, 2020. Flower power in the city: Replacing roadside shrubs by wildflower meadows increases insect numbers and reduces maintenance costs. - *PLOS One* 15(8): 29 p.
- Mol, A., T. Peeters & J.W. van Zuijlen, 2020. Verantwoording van de nieuwe soorten voor Nederland, die zijn opgenomen in het boek over De Kaaistoep: 129-138. In: T. Peeters, A. van Eck & T. Cramer (red.), *Natuurstudie in De Kaaistoep. Verslag 2019, 25e onderzoeksjaar*. - TWM Gronden BV, Natuurmuseum Brabant & KNNV-afdeling Tilburg, 140 pp.
- Müller, A., R. Prosi, S. Taylor, H. Richter, M. Herrmann & U. Weibel, 2020. Unique nesting biology of *Osmia (Melanosmia) uncinata*, a Palearctic osmiine bee specialized on thick-barked conifers (Hymenoptera, Megachilidae). - *Alpine Entomology* 4: 157-171.
- Nichols, R.N., J. Holland & D. Goulson, 2020. Methods for creating bare ground on farmland in Hampshire, UK, and their effectiveness at recruiting ground-nesting solitary bees. - *Conservation Evidence* 17: 15-18.
- Nieuwenhuijsen, H., 2020. Een gynandromorfe van de gewone zandspinnendoder *Arachnospila anceps* - *HymenoVaria* 20: 34.
- Nieuwenhuijsen, H., 2020. Aanpassing van de *Coelioxys* soortnamen en vragen over het subgenus *Seladonia* - *HymenoVaria* 20: 35-36.
- Nieuwenhuijsen, H., 2020. Waarnemingen aan de nesten van de witbaardzandbij *Andrena barbilabris* - *HymenoVaria* 21: 97-99.
- Nieuwenhuijsen, H., 2020. Uitgelezen: Pieter van Breugel, 2019. Basisgids wilde bijen. - *Entomologische Berichten* 80 (1): 34.
- Nieuwenhuijsen, H., T.M.J. Peeters & D.D. Dijkshoorn (red.), 2020. *Nederlandse bijen op naam brengen. Deel 2*. - Stichting Jeugdbondsuitgeverij, 's Graveland, 232 pp. ##

- Nooten, S.S., K. Odanaka & S.M. Rehan, 2020. Characterization of wild bee communities in apple and blueberry orchards. - *Agricultural and Forest Entomology* 22: 157-168.
- Nooten, S.S. & S.M. Rehan, 2020. Historical changes in bumble bee body size and range shift of declining species. - *Biodiversity and Conservation* 29: 451-467. <https://doi.org/10.1007/s10531-019-01893-7>
- Owens, N. & M. Welch, 2020. Observations of the cleptoparasitic satellite fly *Mitogramma punctata* Meigen 1824 (Dipt.: Sarcophagidae) at nest aggregations of *Colletes halophilus*: iso Guichard: 1974 in Norfolk. - *BWARS Newsletter*, spring 2020: 26-30.
- Peeters, T.M.J., 2020. Het genus *Proctotrupes* (Hymenoptera: Proctotrupidae) in Nederland 1. Determinatie. - *HymenoVaria* 20: 43-44. ##
- Peeters, T., 2020. Kweek uit Bedeguaargallen: 491-493. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Peeters, T., 2020. Vijf jaar onderzoek aan bijenhôtels: 504-509. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Peeters, T., 2020. Kleine wespen: werk in uitvoering: 510-517. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Peeters, T.M.J., 2020. Inleiding tot de wespenfamilie Scelionidae in Nederland. - *HymenoVaria* 21: 84-94.
- Peeters, T., 2020. Waaiertjes (Strepsiptera) in De Kaaistoep: 17-21. In: T. Peeters, A. van Eck & T. Cramer (red.), *Natuurstudie in De Kaaistoep*. Verslag 2019, 25e onderzoeksjaar. - TWM Gronden BV, Natuurmuseum Brabant & KNNV-afdeling Tilburg, 140 pp.
- Peeters, T.M.J., 2020. Neuswespen (Hymenoptera, Diapriidae) in De Kaaistoep 4. Het genus *Spilomicrus*: 27-33. In: T. Peeters, A. van Eck & T. Cramer (red.), *Natuurstudie in De Kaaistoep*. Verslag 2019, 25e onderzoeksjaar. - TWM Gronden BV, Natuurmuseum Brabant & KNNV-afdeling Tilburg, 140 pp.
- Peeters, T., 2020. Opvallend wespje in De Brand. - *De Oude Ley* 42 (4): 22-26.
- Peeters, T. & R. Felix, 2020. Hymenoptera (excl. Formicidae) in potvallen op heidegebied De Sijsten: 41-45. In: T. Peeters, A. van Eck & T. Cramer (red.), *Natuurstudie in De Kaaistoep*. Verslag 2019, 25e onderzoeksjaar. - TWM Gronden BV, Natuurmuseum Brabant & KNNV-afdeling Tilburg, 140 pp.
- Peeters, T. & W. Klein, 2020. Sociale en solitaire wespen: nauw verweven met de overige fauna en met elkaar: 494-503. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Peeters, T. & A. Mol, 2020. Inleiding: Hymenoptera of vliesvleugeligen: 480-483. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Peeters, T. & P. van Wielink, 2020. De Grije zandbij en haar vijanden: 484-490. In: P. van Wielink et al., *De Kaaistoep*. - KNNV-afdeling Tilburg, 720 pp.
- Pérez-Bote, J.L., C. Mora-Rubio, J. López Martínez & T. Rodríguez Riaño, 2020. Nesting ecology of *Polistes gallicus* (Hymenoptera: Vespidae) in South-Western Spain. - *European Journal of Entomology* 117: 243-251.
- Perssona, A.S., J. Ekroos, P. Olsson & H.G. Smith, 2020. Wild bees and hoverflies respond differently to urbanisation, human population density and urban form. - *Landscape and Urban Planning* 204, 10 p.
- Proesmans, W., 2020. Inventarisatie wilde bijen in Ter Yde (Oostduinkerke) en advies voor beheer. - *Rapport Natuurpunt Studie 2020/4*, 76 p.
- Proesmans, W., W. Tamsyn & J. D'Haeseleer, 2020. Wilde bijen in de Zwinduin en -polders. - *Rapport Natuurpunt Studie 2020/12*, 72 p.
- Raemakers, I., T. Faasen, W. Schuitema & M. Hoftijzer, 2020. Bezige bijen in Breda. - *Vakblad Natuur, Bos, Landschap* 163: 3-7.
- Reemer, M., 2020. Bijen en zweefvliegen in het Bio Science Park te Leiden: nulmeting 2020. - *EIS Kenniscentrum Insecten*, EIS2020-15: 1-22.
- Reemer, M., 2020. Het Bodemnestregister. - *HymenoVaria* 20: 55.
- Reemer, M., 2020. Nestplek en gedrag van de gebandeerde dwergzandbij *Andrena niveata*. - *HymenoVaria* 21: 73-74.
- Reemer, M., 2020. Het bodemnestregister: stand van zaken najaar 2020. - *HymenoVaria* 21: 77-78.
- Reemer, M., T. Fernhout & F. Rhebergen, 2020. Bijen in Amsterdamse stadsparken en andere ecologisch beheerde groengebieden. - *EIS Kenniscentrum Insecten*, EIS2020-17, 61 p.
- Rhebergen, F., 2020. De goudwesp *Chrysurus austriaca* in Zuid-Limburg. - *HymenoVaria* 20: 30-32
- Rhebergen, F., 2020. De composietwesp bij *Nomada facilis* duikt op in Zuid-Limburg (Hymenoptera: Apidae). - *Nederlandse Faunistische Mededelingen* 55: 29-40.
- Roberts, B.R., R. Cox & J.L. Osborne, 2020. Quantifying the relative predation pressure on bumblebee nests by the European badger (*Meles meles*) using artificial nests. - *Ecology and Evolution* 2020, 10: 1613-1622.
- Rollin, O., S. Vray, N. Dendoncker, D. Michez, M. Dufrene & P. Rasmont, 2020. Drastic shifts in the Belgian bumblebee community over the last century. - *Biodiversity and Conservation* 29: 2553-2573.
- Ropars, L., L. Affre, L. Schurr, F. Flacher, D. Genoud, C. Mutillod & B. Gesling, 2020. Land cover composition, local plant community composition and honeybee T colony density affect wild bee species assemblages in a Mediterranean biodiversity hot-spot. - *Acta Oecologica*, 104 p.
- Sanders, D., G.A. de Groot, P.W. Goedhart, W.J. Dimmers, R. van Kats, J.A. Scheper & I. Roessink, 2020. Nestelmogelijkheden voor solitaire bijen in bodems van bloemrijke bermen. - *Wageningen Environmental Research*, Rapport 3019, 36 p.
- Schagen, J., 2020. *Osmia aurulenta* - *HymenoVaria* 20: 20.
- Schagen, J., 2020. *Colletes daviesanus*-problemen - *HymenoVaria* 20: 22.
- Scheer, H., van der & A. Korevaar, 2020. Afdronk: verantwoording. Concurrentie en competitie tussen bijen. - *Bijenhouden* 14 (1): 12-15.
- Schweitzer, L. & R. Theunert, 2020. Zur Verbreitung der Blauschwarzen Holzbiene (*Xylocopa violacea*) in Niedersachsen und Bremen - *Peiner Biologische Arbeitsgemeinschaft* 2020: 5 p.
- Sgolastra, F., P. Medrzycki, L. Bortotù, S. Maini, C. Porrini, N. Simon-Delso, J. Bosch, 2020. Bees and pesticide regulation: Lessons from the neonicotinoid experience. - *Biological Conservation* 241: 5 p.

- Silber, J. & H. Nieuwenhuijsen, 2020. Waarnemingen aan de nesten van de gewone sachembij *Anthophora plumipes*. - HymenoVaria 21: 81-83.
- Slikboer, L., 2020. Notitie: Bijen in het Voornes Duin (Groene Strand en Duinen van Oostvoorne). - EIS Kenniscentrum Insecten: 9 p.
- Slikboer, L. & J.T. Smit, 2020. De zandhommel als icoon voor een soortenrijk agrarisch landschap. - Vakblad voor natuur, bos, landschap 170: 18-21.
- Slikboer, L., J.T. Smit & M. Reemer, 2020. Handleiding landelijk meetnet hommels. - EIS Kenniscentrum Insecten & De Vlinderstichting: 7 p.
- Slikboer, L. & N. Godijn, 2020. Bijen op Zuid-Hollandse dijken. - HymenoVaria 21: 67-69.
- Slikboer, L. & T. Zeegers, 2020. Monitoring en voorlichting Aziatische hoornaar 2019. - EIS Kenniscentrum insecten, EIS2020-09: 1-9.
- Smit, J., 2020. Hoornaars in Nederland. - Dierplagen informatie 2020(2): 14-15.
- Smit, J., 2020. Bijzonderheden uit een nest van de veldhommel *Bombus lucorum*. - HymenoVaria 21: 64-65.
- Smit, J., 2020. De Aziatische hoornaar in Nederland in 2020. - HymenoVaria 21: 99.
- Smit, J. & E. van der Spek, 2020. HymenoBiblio 2019. - HymenoVaria 21: 100-103.
- Smit, J. & J.T. Smit, 2020. Twee nieuwe populaties van de noordelijke klaverzandbij *Andrena intermedia* in Overijssel (Hymenoptera: Andrenidae). - Nederlandse Faunistische Mededelingen 54: 87-97. ##
- Smit, J. & M. Reemer, 2020. Bijen op heideterreinen in de gemeente Nunspeet: nulmeting 2020. - EIS Kenniscentrum Insecten, EIS2020-16: 31 p.
- Smit, J.T., 2020. Bijen op en rond 's werelds grootste bijenhotel naast de A2 in Utrecht. - EIS Kenniscentrum Insecten, EIS2020-12: 24 p.
- Smit, J.T., 2020. Bijen en wespen in vijf gebieden in Utrecht. - EIS Kenniscentrum Insecten, EIS2020-13: 47 p.
- Smit, J.T. & T. Fernhout, 2020. Bijen op sedumdaken van bushokjes in Utrecht. - EIS Kenniscentrum Insecten, EIS2020-14: 17 p.
- Smit, J.T., J. Smit, I. Raemakers & B. van der Hoorn, 2020. The Strepsiptera of the Netherlands revisited (Insecta). - Entomologische Berichten 80(1): 8-30.
- Speelman, M., 2020. De heidehommel (*Bombus humilis*) in Nederland. - Inholland Delft, EIS Kenniscentrum Insecten & Bureau FaunaX - Ecologisch Advies, 71 p.
- Speelman, M., 2020. De heidehommel, een uitgeslagen heidebewoner! - Natura 2020(3): 15.
- Spek, E. van der, 2020. Boekbespreking: Wilde bijen parade. - HymenoVaria 21: 103-104.
- Spek, E. van der, 2020. Boekbespreking: Insectenrijk. - HymenoVaria 21: 105-106.
- Spek, E. van der, 2020. De ene malaiseval (vangbus) is de andere niet. - HymenoVaria 21: 76.
- Spek, E. van der, 2020. Zes nieuwe soorten schildwespen voor Nederland gevonden op Texel. - HymenoVaria 21: 80-81.
- Spek, E. van der, A. Bauma, K. Goudsmit, W. Heijmans, P. Hoekstra, H. Nieuwenhuisen, B. Jeucken, J. Prijs, F. Rhebergen, J. Schagen, J. Smit, A. Teepe & J. van Zweden, 2020. Verslag zomerexcursie 2019, Noord-Hollands Duinreservaat. - HymenoVaria 20: 8-12.
- Spek, E. van der, H. Nieuwenhuijsen, R. Oors, J. Prijs, F. Rhebergen, J. Smit & A. de Wilde, 2020. Verslag excursie Strijbeekse heide en Chaamse bossen. - HymenoVaria 20: 5-7.
- Spek, E. van der & J. Prijs, 2020. Insectenstroken op De Hoge Berg op Texel. - Staatsbosbeheer, 20 p.
- Stetsun, H. & N.A. Matushkina, 2020. Sting morphology of the European hornet, *Vespa crabro* L., (Hymenoptera: Vespidae) re-examined - Entomological Science, doi: 10.1111/ens.12438, 14 p.
- Swinkels, C., C. Liebrand, N. van Rooijen, E. Visser & H. de Kroon, 2020. De dijk als habitat voor bloemen en wilde bijen. - De Levende Natuur 121 (3): 96-101.
- Tanis, M. & M. Reemer, 2020. De tweecellige zandbij *Andrena lagopus* bereikt Nederland (Hymenoptera: Andrenidae). - Nederlandse Faunistische Mededelingen 55: 41-47. ##
- Teepe, A., 2020. Verslag bijensymposium te Kerkrade: "Bijen, bij de beek". - HymenoVaria 20: 13-16.
- Teepe, A., 2020. Boekbespreking: Basisgids Wilde bijen. - HymenoVaria 21: 104-105.
- Twerd, L. & A. Sobieraj-Betlinska, 2020. Wild bee (Apiformes) communities in contrasting habitats within agricultural and wooded landscapes: implications for conservation management. - Agricultural and Forest Entomology (2020), DOI: 10.1111/afe.12391, 15 p.
- Verheyde, F., B. Waanders & H. Theite, 2020. Kirby's langsteelgraafwesp *Prionyx kirbyi*, een zoveelste nieuwkomer voor Nederland en België. - Entomologische Berichten 80(5): 165-169.
- Westrich, P., 2020. Wege und Wegränder als Nahrungsräume der Sägehornbiene *Melitta tricincta* Kirby 1802 (Hymenoptera, Anthophila). - Eucera 14: 1-7.
- Westrich, P., 2020. Die Filzbiene *Epeolus variegatus* (Linnaeus 1758), ein weiterer Brutparasit der Seidenbiene *Colletes bederæ* Schmidt & Westrich 1993 (Hymenoptera: Anthophila)? - Eucera 14: 24-26.
- Westrich, P., 2020. Die Faltenwespe *Symmorphus murarius* (Linnaeus 1758) als Urheber blauer Nestverschlüsse (Hymenoptera: Vespidae). - Eucera 14: 31-34.
- Westrich, P., 2020. Über einen kuriosen Nistplatz der Wollbiene *Anthidium manicatum* (Linnaeus 1758) (Hymenoptera: Anthophila). - Eucera 14: 8-11.
- Wignall, V.R., M. Brolly, C. Uthoff, K.E. Norton, H.M. Chipperfield, N.J. Balfour & F.L.W. Ratnieks, 2020. Exploitative competition and displacement mediated by eusocial bees: experimental evidence in a wild pollinator community. - Behavioral Ecology and Sociobiology 74: 152; 1-15.
- Williams, P.H., D. Altanchimeg, A. Byvaltsev, R. De Jonghe, S. Jaffar, G. Japoshvili, S. Kahono, H. Liang, M. Mei, A. Monfared, T. Nidup, R. Raina, Z. Ren, C. Thanosing, Y. Zhao & M.C. Orr, 2020. Widespread polytypic species or complexes of local species? Revising bumblebees of the subgenus *Melanobombus* world-wide (Hymenoptera, Apidae, Bombus). - European Journal of Taxonomy 719: 1-120. ##
- Wit, B. de, 2020. Gedrag van de kleine muurspinnendoder (*Agenioideus sericens*). - HymenoVaria 21: 66.